

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Lányi Mór véleménye az önálló jegybankról.

A bankbizottság tudvalevőleg a mi regőcei kerületünk országgyűlési képviselőjét és a Délvidéki Közgazdasági Bank elnökét, Lányi Mórt is felvette ama pénzügyi kapacitások diszes sorába, akiknek véleményét az önálló magyar jegybank kérdésében meghallgatni óhajtja. Lányi Mór mult szombaton terjesztette elő véleményét, melyből arról győződünk meg, hogy jó okoknál fogva határozott híve az önálló jegybanknak. Tisztában van az akadályokkal, de a történeti fejlődésből merített meggyőződése szerint csak „a gazdaságilag pulya nép végzete a lassu elernyedés, a biztos lesorvadás, ellenben a dolgos és céltudatos jövőjében bizó nemzetek még minden akadállyal megküzdöttek és új, erőteljesebben lüktető élet nyilott meg előttük.“ *

A bankrendszer kérdésében a koncentráció mellett foglal állást. Minden állam arra törekedett, hogy lehetőleg egy középponti intézetre ruhazza a jegykibocsátás jogát és minden államban egy centralis jegybank dominál. A centralis jegybanknak legfőbb hivatása az, hogy kellő előrelátással irányítsa az ország hitel és pénzforgalmi politikáját, hogy megelőzzék az egészséges termelésre káros visszahatásokat, óvja meg a pénzügyi állandóságát, de egyben óvja meg és gyűjtse erejét a kritikus időkre, amidőn egy nemzetnek ugyszólván egész közgazdaságát kell oltalmazni.

A jegybanknak ebben az essenciális hivatásában van annak is az alap-oka, miért bizzuk ezeket a feladatokat egy magánvállalatra. A jegybankok története szerint is a haladás tendenciája a centralis jegybank, mint részvényes magánvállalat s az állami befolyásnak minél intenzívebb érvényesítése. Nem ajánlatos ettől eltérnünk nekünk sem.

Az alaptőke nagysága nem játsza korántsem azt a szerepet, mint más részvényes banknál. Üzleti köréből minden vállalkozás, mely mobilitását fenyegetné, eleve kizárható. Jegyeinek és egyéb passzivumainak biztosságát első sorban az érekeszetnek és a teljesen liquid bankszerű fedezetnek kell szolgáltatnia.

Ami az alaptőke beszerzését illeti, a külön magyar jegybank létesítése oly transzactiók keresztülvitelével fog járni, melyekhez

széleskörű nemzetközi összeköttetések ugyszólván nélkülözhetetlenek.

Az összes pénzpiacok meglehetősen idegességgel ellenszegülnek minden aranyelvonásnak, mely valuta rendezési vagy ehhez hasonló célokra történik. Saját kereskedelmi és ipari szükségleteire, sőt a nemzetközi kereskedelem részére is készen áll az arany, de effectiv aranykiáramlás ellen más célokra mindegyik tőle telhetően védekezik. Még amelyik nem folytat praemium-politikát, az is a legkülönbözőbb módon tudja megvédeni aranykészletét.

Mindazáltal a külföldi tőkét a bank alapításából, apriori nem szabad kizárni.

A jegyzés feltételeit ugy kellene megállapítani, hogy a spekulatív jegyzéseket, amennyire kipuhathatók, ne vegyük figyelembe, egyebekben pedig lehetőleg a jegyzések arányában történjék a felosztás, de olyformán, hogy minden jegyzésre jusson minimális számú darab — mindenesetre azonban a lebonyolítás, a kormány ingerenciája mellett történjék.

Szó sincs róla, előteremthetők az egész részvénytőkét itthon is, de ne feledjük, hogy azok a kapitalisok, melyek a bank részére megmozdíthatók, most is valahol, még pedig a nemzeti közgazdaság termelésében fructifikálnak. Ezeket a tőkét tehát még részben is, mostani helyükről csak igen óvatosan és a velük élő tényezők kiméletével mozdíthatjuk el. Egy bizonyos általános hitelreformra, egy bizonyos átalakulásra gondolunk kell ugyan, de olyan munka legyen ez, mint mikor a fát

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Az alkoholizmusról.

(Irtá és a Kereskedelmi Alkalmazottak körében felolvasva **Latinovits Szaniszló**.)

Ismét alkoholelleses szófecsérlés! . . . Fordulnak el képzelt szájalommal azok, — kiket ez az általunk nap-nap után hangoztatott téma unalomra késztet.

Magunk is félve nyulunk a tollhoz, — félve fogunk beszélni, hogy újat nem mondunk, tehát gyötörjük hallgatóinkat ismétlésekkel, eléje tálalunk oly szellemi eledeleket, melyektől már megcsömörlik. Vagy élve a profán kifejezéssel ideális rajongásunk, eszméink ittassá tesznek, — holott mindennap még leszopni sem jó magunkat!

Örök a téma. Kezdődik Noé apánk szomorú történetével, vezérfonásként végighuzódik a nagy világtörténelmen s végződik a ma déli sörözésnél s folytatódik addig —

ha az emberiség meg nem javul, — míg a világ-világ lesz. És különös, hogy — bár a történelem feljegyezte esetek mindenkor a tragédia jegyében mozognak, s a vidámabbak inkább a humoristák elméjében fogamzottak — mintsem valódi történetek — az emberiség még sem okul rajtok.

A történetirók — nolens volens — good templárok lehetnek, mintha csak elrettentő példával akartak volna szolgálni. Természetesen hasztalanul, mert az ember már csak azért is hajlik a rosszra, hogy jót ne cselekedjék. Eredendő bűn ez, mely velünk született, s nagy óriási harcoknak kell lefolyni, hogy bekövetkezzék a metamorfozis.

Részegség szülte az egyik legnagyobb bűnt, a szülő iránti tiszteletlenséget. Emlékezik róla a biblia, mikor leírja Noé szomorú esetét.

Dávid király részegségében követi el legnagyobb vétjét, a házasságtöréssel kombinált gyilkosságot, legyilkoltatván a tisztátalan szerelmének utjában álló Uriát.

Sámsont részegségében fosztja meg erejétől és hatalmától Delila, épugy, mint ahogy Holofernes nyakát az ittasság hajtja Judith keze alá.

A minden idők legigazságtalanabb bűne, a Megváltó keresztire feszítettése lehetővé vált, mert Pilátus egy jól eltöltött és kellően megöntözött ebéd örömei után mosván kezeit adta ki a boszútól lihegőknek az Üdvözítőt.

S a keresztényüldözés nagy és rettentő jeleneteinek scenirozását nem-e a Caesarok által rendezett vad és undok állatias tivornyák szülték? Claudius Nero nem-e ittasságában rendezi az ezrek pusztulásával járó s a circus maximus porondját áztató többször ismétlődő hekatombákat.

Attilát nem-e ittassággal végződő lakoma döntötte sirba?

S ha mélyebben behatolva az oknyomozó történelem titkajba, keressük egyes népek züllésének, megsemmisülésének okait, hol találjuk meg azt? Tivornyákban. Cleopatra

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
 a legolcsóbb árak mellett.

gyökerestül kell kiemelni — vigyázni kell, hogy az ásót hol ütjük le a talajba.

Ami a Magyar jegybank fedezeti rendszerét illeti, számos adatból megállapítható, hogy Magyarország ércszükséglete és egyéb pénzeinkulációja a következőképpen alakul:

Bankjegyek	760 millió K
Ércfedezet (arany)	420 „ K
Arany forgalomban	100 „ K
Ezüst couráns és váltópénz jegybanknál	98 „ K
Ezüst couráns és váltópénz forgalomban	124 „ K

Összesen . 1500 millió K

vagyis a lakosságra fejenként 75 korona esik.

A bank aranykészletét 400 millió koronában kellene megállapítanunk azzal, hogy ezen készlethez 60 millió korona, legalább két aláírással ellátott és legfeljebb három óra szóló külföldi éreváltót hozzászámíthat. 460 millió korona aranyra alapján a bank kibocsáthat 1150 millió bankjegyet. Váltótárcája 500 millió kor., lombard 50 millió korona. Ezzel szemben alaptőke 150 millió korona és giró, egyéb letétek 100 millió korona. Lenne tehát a bankjegyforgalom összege 760 millió korona. Eszerint az indirekt kontingentálás mai rendszerét elfogadva és az adómentes mennyiséget 300 koronában megállapítva: ez lenne az adómentes kibocsátás legfelső határa.

A Lányi által felállított üzleteltek körül kiemeljük a következőket: ha a bankkamatláb 5 százalékon, vagy azon felül áll, a hivatalos rátán alól csak a pénzügyminiszterium hozzájárulásával lehessen leszámítani; a bankkamatláb politikáját nem ajánlatos bürokratikus módon korlátozni; a mezőgazdasági hitelt ugyanazzal a gondossággal és készséggel kell ellátni, mint a hitelek egyéb fajtaí: a jogosítás alap- és tartaléktőkéje erejéig kamatozó letéteket elfogadni; az állam összes folyó pénzét a jegybanknál tartsa, mert ez a jegybank pozícióját a pénzpiacra csak erősíteni fogja: magánbetéteknél a jegybank a tulajdonképeni girón ne fizessen kamatot, de jogában álljon mérsékelt, a budapesti nagy intézetek betétkamatlábánál, legalább 1%-kal alacsonyabb kamatot fizetni minden más elhelyezés után; a valutavéde-

lem érdekében ajánlatos, összes bankszerű műveletek, mint az aranyletétekre adandó kamatmentes előlegek, egy igen liberális tarifa szerinti fémvásárlások és az aranyvámulványok felveendő.

A bankigazgatás az üzleti irányítás dolgában fölösleges gyámkodás kerülendő, de a vezető egyének megválasztása részben egyenesen a kormány jelölésétől, részben a kormány jóváhagyásától függjön. Ajánlatos, hogy az igazgatóság tagjai között legfeljebb 2—3 tag lehessen más hazai bankintézet igazgatósági tagja is. Az igazgatóságba esetleg delegált, idegen állampolgárok száma az összes tagok számának $\frac{1}{4}$ részére szorítandó. A kormányzó tanács tagjai nem vállalhatnak más intézetnél semmiféle állást. Díjazása csak a kormányzó tanács tagjainak lehet. A korlátlan betekintés és az ellenőrzésnek minden fokozatú gyakorlási joga a kormány részére biztosítandó. A kormányzó és az idegen honosak kivételével, a tanács többi tagjainak és az igazgatóságnak megválasztása illetve jelölése előtt a jelöltek személyére nézve, alkalmas formában, az ország közgazdasági köreinek (kamaráknak, egyesületeknek, szövetségeknek) véleménye kikérendő.

A szabadság idõtartamát 25 évben lehetne megállapítani. Ebből 15 év az első bankakta alapján, a rákövetkező tíz év azonban a banknak opció alapján lenne biztosítható.

A készfizeset problémáját sokan a magyar jegybank legfőbb akadályának tekintik. Tagadhatatlan, ez a pénzügyi tudomány legfogasabb kérdése. Sok szálát kell összefogni, ha megakarjuk örízni azt az objektivitást, melyet ily vizsgálódásnál nem szabad szem elöl téveszteni. De éppen azért, mert oly komplex jelenségekkel állunk szemben, melyek benső és valódi természetét a pénzügyi tudomány még nem állapította meg teljes pontossággal és véglegesen, a sok divergáló nézet között legjobban az empirikus alapon maradni.

Hogy a magyar jegybank készfizesetre rendezkedjék be, abban nincs eltérés a vélemények között. A készfizeset még tényleg nem léptette életbe, a külföld már is anticipálja ezt a tényt úgy, hogy ha a külön-

bank nem a készfizeset alapjára helyezkednék, ennek visszahatása a nemzetközi piacon már ezen oknál fogva is hátrányos következményekkel járhatna. Ma már valamely ország valutájának nemzetközi pozícióját csak úgy biztosíthatja, ha a készfizeset alapján áll. Arany valutának csak így van értelme.

A készfizesettel összefüggő mindazon transzaksiók, váltóárfolyamok és a kamatláb kérdéseinek beható tárgyalása után abban foglalja össze Lányi véleményét, hogy fizetési mérlegünk passzivitása és a külfölddel szemben való kötelezettségeinek mértéke: az önálló magyar bank készfizeset kötelezettségének esetében sem fogja pénzértékünk állandóságát veszélyeztetni. Pénzértékünk állandóságát kell, hogy biztosítsa népünk munkássága és takarékosága.

Szakértői véleményét az 1892-ben megtartott osztrák valutaankét anyagából merített értékes adatok felsorolásával fejezi be.

Ott is arról volt szó, hogy a valutarendezést követőleg felveendő készfizesetek nem fognak-e azzal a következménnyel járni, hogy az ércpénz kivándorol az országból.

Ott is az volt a legkiválóbb vámpolitikusok — Benedikt, Hertzka, Sulam, Mautner — véleménye, hogy az arany kivonulása nem jelent különös veszedelmet.

Ennek megerősítésére hivatkozik Bambergerre, a németországi valutapolitikusra, aki, — midőn 1876-ban Németországban sok arany kiszivárgott — azt mondta, hogyha valamely állam ettől megijed, azt ő olybá veszi, mintha egy ember azt akarná, hogy legyen tüze, mely nem ég és folyója, mely nem folyik.

A közegészségügy rendezése.

Az elmúlt héten került tárgyalás alá a közegészségügy rendezése a képviselőházban. Dr. Balogh Ernő, a verbászi kerület országgyűlési képviselője volt az előadója. A javaslat az egészségügyi teendőkről és az egészségügyi szolgálat ellátásáról az eddigi rendelkezésektől eltérőleg haladó irányban intézkedik. Szabatosan előírja, hogy a község minő intézményeket tartozik létesíteni, minő teendői vannak a közegészségügy téren. A javaslat ujtása, hogy

az első, kiről a történelem emlékezik, — ez folytatódik a nagy, a szent római világbirodalom bomlásán, — a görög császárság összeomlásán és tombol a középkorban felfedezett újvilági népeknek tüzzel-vizzel való kipusztításában.

A jelenkor sem ment ennek átkaitól. Vagy mi vette el a lengyel nép ellentálló erejét s osztotta fel darabokra a hajdan oly erős nemzetet? Talán egynek történetében sem szerepel annyi tivornya, mint ezében. Ez okozta a nap-nap után ismétlődő pártoskodásokat, melyek szétforgácsolták a nemzet erejét, mit többé sem a hős Koszciuszko oroszláni bátorsága, hadvezéri lángelméje, sem Ponjatoszky eszélyes diplomáciája többé egyesíteni nem tudott.

Hazánk történelme is szolgál szomorú példákkal. Mohi-pusztá vérével áztatott mezője, Mohács nemzeti nagylétünk nagy temetője, nemesak vérről, hanem azt megelőzőleg borral is lett áztatva. Legalább arról beszél a történelem, s annak nincs oka hazudni.

Az egyháztörténelem is tanít valamire. A gomba módra szaporodott egyes szekták melyeknek vallási elvei néha egészséges gondolkodásra mutattak, — azért nem tudtak megerősödni, — mert kedvezni akarva az az emberiség gyöngéjének, felmentették a kereszténység aszketikus járma alól, s hol

túrték, hol megengedték, hol pedig egyenesen szertartás jellegűvé emelték a tivornyákat.

Csupa intő, riasztó, elrettentő példa. S az emberiség mégis csak halad lassan, néha rohamosan megkezdett útján tovább.

Nem régi a küzdelem, melyet az emberiség jótévői megindítottak az alkoholizmus ijesztő réme ellen, s ott ahol termékeny talajra találtak — a munka meg is termette gyümöleseit.

Azok az államok, melyekben terjed az absztinensek száma viráznak, fejlődnek.

Franciaország, melynek népessége fokozatosan fogy és satnyul, fejenként és évenként 16.5 liter abszolút alkoholt fogyaszt. Olaszország fiai tunya restségükkel, a belgák örökös forrongásaik közt 13.3 litert használnak fel. A németre 11.2 liter esik leginkább sörfogyasztás révén. A mi monarchiánk 9.5 literrel foglalja el az ötödik helyet s növeli politikai tekintélyét a külföld előtt. Angliában a myladyk rózsás ajkait évente 9.2 liter alkohol áztatja.

Az amerikai egyesült államokban ez az átlag már 6 literre csökken, de ott az absztinensek száma megközelíti a 20 milliót.

Svédország, Norvégia fogyasztása 5, illetve 3 liter, végre erőteljes, virágzó ipara fejlett s a lakosság rohamosan gyarapodik számban és vagyonban. Finnországban, hol egy-egy lakosra évente $\frac{1}{2}$ liter szesz jut, a

népnevelés világszerte elismert magas fokozatú, az erkölcsök mintaszerűek, s az országban nem látni koldust, testi, szellemi nyomorékokot.

Sokan arról beszélnek, hogy igaz a mi mondásunk, az alkohol ártalmas, küszöböljük ki a fogyasztásból a pálinkát, mert ez a szesz, ez a mérge. Fogyasszuk a bort, fürödjünk sörben, mert az nem árt. Ezek az ártatlanok azt vélik, hogy ezek az italok nem mérgek, hisz alig van bennük alkohol. Oda kell tehát hatni, hogy ezt fogyasszuk, adjunk kedvezményeket az azokat termelőeknek, így sikerül az italok árát leszállítani és olcsóbban juttatni a szegényebb népek is bufelejtőt.

Hát ez kérem nem más, mint pictus masculus. Tetszetős, mert angyal képében festi az ördögöt. Akinek a szervezete rabjává lett az alkoholnak, akiben nincs elég lelki erő, hogy magát az alkoholtól mentesítse, az legfeljebb oda jut, hogy a kevesebb szeszt tartalmazó italokat nagyobb mértékben fogyasztja, hogy szervezetének megadja a kellő mennyiségű fűtőanyagot. Tehát a szervezet mérgezése ugyanaz marad, a különbség legfeljebb az, hogy az olcsó pálinka helyett a drágább sörrel, borral pusztítja magát, s nemcsak testileg-lelkileg, hanem financialiter is tudatosan dolgozik a saját és övéi romlásán.

az orvosnak határozott ingerenciát biztosít, ami eddig nem volt meg, mert az orvos eddig is szakközvege volt ugyan a képviselőtestületnek, de ez csak akkor hallgatott rá, ha akart, ezentul azonban köteles lesz szakvéleményt kikérni.

Külön orvost tartó község az lesz, a melynek 5000-nél vagy több lakosa van.

Fontos intézkedés a javaslatnak, hogy míg az orvost a községek maguk választják, addig a köröknél orvosválasztók lesznek, egyrészt a körök kiküldöttjei feles számban és ugyancsak feles számban az alispán által kiküldött megyei bizottsági tagok. Nagy haladást tüntet fel a javaslatnak azon része, amely az orvosnak a népiskolák és gyógytárak felett felügyeleti jogot ad. Intézkedik az orvosi járandóságokról. Rendkívüli segélyben részesít ott, ahol a törzsfizetés, kor- és helyi pótlék nem elegendő az orvos tisztességes egzisztenciájának biztosítására. Régi jogos kívánásokat teljesít a lakpénz, természetbeni lakáskérdésének megoldásával.

Kimondja, hogy 1000 lakosságú község okleveles bábát köteles tartani.

A javaslat 7. szakasza eredetileg akként szövegezték, hogy az az orvos, aki tulnyomólag más ajkuk által lakott vidéken működik, az alispán által ezen nyelvnek záros határidő alatt való elsajátítására kötelezendő. A szakasz ily szövegezése ellen Baloghynak már a bizottsági tárgyalás alkalmával komoly és alapos aggályai voltak, azért, mert nem tartotta megengedhetőnek, hogy más nyelv elsajátításáról magyar törvény kötelezőleg rendelkezék. Ez annyit jelentene, mint közjogi vonatkozással felruházni a magyaron kívül más nyelveket is. Ebben Baloghynak tökéletesen igaza van. Helyesen mutatott rá pénteki beszédében arra, hogy a szerencsétlen nemzetiségi törvény ellenmondásait és a kétértelműségeit folytatni nem szabad, mert ez vérszemet ad a nemzetiségi agitátoroknak, hogy az ő nyelvi különállásukat, nemzetiségi külön egyéniségüket megint elismerte a magyar törvényhozással.

Baloghyval mi is egyetértünk, mert a nyelvkérdésnek megoldásáról elegendő lett volna miniszteri rendelettel intézkedni.

Az emberi elme sokoldalúságának szerencsétlen hajtása az alkohol. Azok, akik feltalálták a szeszt, — az elme tévedésének legkiáltóbb jeleként keresztelték el „aqua vitae”-nek az élet itálának. Mert épen ellenkezőleg az a „halál itala.” A Borgiák mérgezésénél is alattomosabb ez az átkos ital, mert nem azt pusztítja el legelőször, aki él vele, hanem az ártatlanokat. S ha az emberiségben számalom is gerjed, undorral vegyes számalom az iránt, aki maga az oka rettenő pusztulásának. Kell hogy ádázabb gyűlölet fogjon el az iránt, ki kárhózasos szenvedélyének gátat vetni nem akarva, megöli családját békés nyugalommal, utolsó fillérjeit áldozva itálának, elvonja családjától a falat kenyert, gyermekeinek lelkét megöli, s elbutultán áldozván neki szenvedélyének, testileg erőtlenn, minden szervezetében romlott utódokkal ajándékozta meg a nagy világot.

Szomorú bizonyossága az emberiség ezen általánosan elismert gyarló és rettenő hibájának, hogy a nép találatlansága e jelenség gyakori voltát ismerve ezerszámra gyártja kifejezéseit azon áldatlan állapotnak, melyet a tudomány alkohommérgezésnek nevez, mely azonban jól magyarul részegséget jelent.

És mi az oka annak, hogy az emberiség mégis fogyaszt és rettenetes mennyiséget fogyaszt. Miért iszol? Kérdjük a szesz barátjától. Mert fáj valami a lelkemben,

Törvényjavaslat a rehabilitációról. Günther Antal igazságügyminiszter a büntetőjogi reformok megvalósítása során a rehabilitáció kérdését is megoldás elé szándékozik vinni és az erre vonatkozó törvényjavaslat elkészítésével megbízta Ober-schall-Pál pozsonyi jogakadémiai tanárt.

Gyermekrendőrség Szegeden. Szeged városa a fővárosi mintára gyermekrendőrség szervezését készíti elő. Polczner Zoltán árvaszéki segédközgyám javaslatot terjesztett elő Lázár polgármester elé a romlásnak és züllésnek indult kiskorú gyermekek érdekében. A javaslat e bajon gyermekrendőrség és gyermektörvényszék szervezése létesítésével akar segíteni. A polgármester a javaslatot a törvényhatósági közgyűlés elé terjeszti, amely előreláthatólag magáévá teszi az életrevaló indítványt.

A patriárka-választás. Ujvidékről jelentik: A szerb radikális párt legutóbb tartott értekezletén élénken foglalkozott a küszöbön álló patriárka-választás ügyével. Hosszabb vita után a párt abban állapodott meg, hogy a megválasztandó patriárka személye tekintetében állást nem foglal, hanem a kongresszusra bizza. Ezzel a határozattal elejtette a párt Zmejanovics verseci püspök jelöltségét, minek folytán Bogdanovics Lucian budai püspöknek, a jelenlegi adminisztrátornak patriárkává való megválasztása nagy többséggel biztosítva van. A kongresszus tisztán csak a patriárkaválasztással fog foglalkozni, más tárgya a napirendnek nem lesz.

Városi közgyűlés.

Zombor, június 15.

Nagyon gyér érdeklődés mellett indult meg a folyó hó 11-iki városi közgyűlés. A bizottsági tagok jó része visszasóhajtozott a délelőtti gyűlések után, amikor még a nap sugarai a városháza keleti oldalát melengették, és a nagy teremben kellemes, hűs levegő terjengett.

A lomha csendességből bizony nem lehetett következtetni, hogy a városi háztartás 1907. évi zárszámadásánál Heincz főszámvevőt oly alapos cenzura alá veszik, hogy még azt is elfelejti, amit tudott;

mert kedvre akarom deríteni magam, mert örülök valaminek! Tehát, hogy jelenlegi lelkiállapotomat felcseréljem mással, mert keresett indulataim ez állapotban nem jelentkeznek.

Igazán találó indokolás és kiállja, igazolja a szesz ellenségeinek álláspontját. Bevallja: „Nincs annyi lelkierőm, hogy érzelmeimet azzal irányítsam, kell valami magamon kívül álló erő, mely hiányzó képességeimet pótolja, tehát iszom.”

Nagy lelkiszegénységre valló önbeismerés.

Egy korty, két korty vagy akár egy vödör kell, ami vérünk felkorbácsolja, hogy tulfeszített idegeink feleségült érzékenysége találatlanként legyen, majd felébressze bennünk az alvó oroszlánt, hogy azután szépen lefektessen méltó helyünkre, a sárba, mint a disznót. Igen találóan festi le egy ősrégi mondát a szőlő eredetét. A kis Dionysos szőlővenyigét talál, beléhelyezi madár, majd majom, oroszlán, azután disznócsontba, hogy hazavihesse, miután utközben a növekvő vessző mindeniket szétfeszíti, jelzi e monda a különböző lelkiállapotokat, amelyeken a szeszt élvező ember átmegegy, míg a teljes ittasság révébe ér.

(Vége köv.)

hogy a tisztviselőket oly kiméletlen módon oktatják ki az egyes bizottsági tagok megszólításának mikéntjére.

Elvitázhatatlanul igaza volt Markowyth bizottsági tagnak, hogy őt a doktor-i cím megilleti, mert hiszen az fáradságos szorgalmának a gyümölcse, még sem kellett volna ezt a jogát ily módon érvényesíteni.

Fernbach Károly főispán tapintatos vezetésének tudhatjuk be, hogy az inkvizíció jellegét magán viselő közgyűlés simán és minden nagyobb surlódás nélkül folyt le. A város tisztviselőivel szemben tanúsított ilyen bánásmód méltán kedvetleníti el a szorgalommal és lelkiismeretes buzgalommal munkálkodó tisztviselők amugy is csekély számát.

Polgármesteri jelentés.

A polgármesteri jelentés kapcsán Mayer Nándor dr. Illés közházi ápoló és a vele vadházasságban élő Bottlik Zsuzsanna elbocsátását kérte.

Markowyth Lajos az Apatini-utca nevének Thökoly-uttá való megváltóztatására hozott közgyűlési határozat végrehajtását sürgette.

Buday Gerő a piaci drágaság szanálása érdekében és a város köztisztasága, valamint az önkéntes tűzoltók segélyezésére megszavazott és a miniszter által már jóváhagyott 4200 korona kiutalása ügyében szólalt fel.

Szlávy Elemér a vásártér meg nem felelő elrendezését, sodronnyal való elkerítését, valamint az állatfajonként elkülönített állatvásár terek körülárkolását és nehéz hozzáférhetőségét kifogásolta.

Alföldy Árpád dr. helyettes polgármester Spanyol és Latinovits tanácsnokok, Szabó főmérnök és Listyevity főkapitány felvilágosítása után a polgármesteri jelentést a közgyűlés elfogadta.

Csendőrség.

Dr. Markowyth bizottsági tag önálló indítványát, mely szerint a megdöbbenően rossz közbiztonsági állapotokra való tekintettel a város bel- és külterületén a csendőrségi intézmény felállítását kéri kimondani, az állandó választmány javaslatában a napirendről levétetni javasolja. Határozati javaslatát azzal indokolván, hogy a belügyminiszter 1907-ben kijelentette, hogy a felette kedvezőtlen létszámviszonyok miatt még a külterületre sem adhat csendőrséget.

Dr. Markowyth Lajos ügyesen csoportosított érvekkel támogatja önálló indítványának megokolását.

Buday Gergely és dr. Mayer Nándor a város autonomiájának veszélyeztetését látják a csendőrség behozatalában.

Fernbach Károly főispán az állandó választmány határozati javaslatára és dr. Markowyth Lajos önálló indítványára elrendelven a névszerinti szavazást, a csendőrségnek a város bel- és külterületén való behozatala 36 szóval 17 szavazat ellenében elhatározottat.

A város nyomdai munkái.

Dr. Donoszlovits Vilmos és társai indítványt nyújtottak be, hogy a város által a nyomdai munkák szállítóival kötött szerződés megvizsgálására egy háromtagú bizottságot küldjenek ki. Ezen bizottság kiküldését azért kérték, mivel azt tapasztalták, hogy vállalkozó az olyan nyomtatványok után, amelyek a szerződés függelékében nem foglaltatnak, nemcsak hogy nem adja meg a kikötött 50% engedményt, ellenkezőleg a rendes nyomtatványáraknál is többet számít. A törvényhatóság idb Heindlhofer Róbert, Karakásevits

Milivoj és Szilávy Elemér bizottsági tagokat küldte ki azzal az utasítással, hogy vállalkozó cég elszámolásait vizsgálják meg, állapítsák meg mennyi a tulszámított összeg és mennyivel károsodott a város. A vizsgálat eredményéhez képest tegyenek esetleg javaslatot a vállalkozóval kötött szerződés felbontása iránt.

Orsz. orvoskongresszus.

Egyhangú lelkesedéssel határozta el a közgyűlés, hogy az országos orvosszövetséget felkeri, hogy az október havában rendezendő kongresszusát városunk falai között tartsa meg.

Ingatlanok eladása.

A cs. és kir. katonaság részére kert céljaira 1400 □-ól terület átengedtetik azzal, hogy a város tulajdonjogának elismeréséül köteles a cs. és kir. katonai kincstár a város házipénztárába évenként 10 koronát befizetni.

Kreiningner Antal, Pletikoszits Pál, Gasparits Máté és Matits György kérelme Mosztonga terület eladása iránt a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába határozatott el felvételni.

Az Erzsébet-liget világitása.

Elhatározta a közgyűlés a villamvilágítási bizottság javaslatára, hogy az Erzsébet-ligetet ápriltól októberig még két ivlámpával szerelteti fel és a költségek fedezésére az előre nem látott kiadások rovatát jelölték meg.

Falcione Lőrinc: Nagyon örül, hogy a villamos bizottság a közgyűlés elé az Erzsébet-liget kivilágítására javaslatot tett. Jobban örül annak, hogy a törvényhatósági bizottság azt el is fogadta. Most azt kéri, hogy a törvényhatóság bölcsessége találjon módot arra is, hogy egy-két illemhely állítsassék fel, mert úgy járunk, hogy lesz világosság és nem tudunk hova — nézni. (Derűtség.) Figyelmezteti a főmérnök urat, hogy ne csináljon olyan putrit mint a parkban, hanem vasból építse, hogy örökös legyen. (Derűtség.)

Zárszámadások.

A házipénztár 1907. évi zárszámadásánál Czettl Dezső bizottsági tag címenként és tételenként tett észrevételezéseinek megvizsgálására Petényi törvényhatósági bizottsági tag indítványára Szilávy Elemér, Mayer István és Czettl Dezsőből álló szűkebb bizottság küldetett ki.

Feliratok.

Elhatározta a közgyűlés, hogy az egyenes adóreform, továbbá a földadó kérdés gyors és igazságos megoldása, valamint a tüdővész elterjedésének megállítására és a városi beruházásokra államkölesön engedélyezés tárgyában a képviselőházhoz Békés- és Moson vármegyék, valamint Szeged város által intézett feliratokat hasonló felirattal támogatja.

Segélyek és szabadságok.

A tisztviselők kezelő-, segéd- és szolgálatszempélyzetben a közgyűlés tagjai igen nagylelkűek voltak, mert az általuk kérelmezett 5, 4 és 2 heti szabadságokat engedélyezték, míg segély iránti kérelmükkel alap hiányában elutasították.

Pénzügyi palota.

A kir. pénzügyigazgatóság átiratot intézett a város közönségéhez, hogy a Zomborban felepitendő pénzügyi palota céljaira alkalmas területet jelöljön ki, mivel az építést csak az gátolja, hogy az alkalmas telkek ára, amelyek esetleg megfelelnek, a tulajdonosok által tulságosan ki van tartva.

A közgyűlés örömmel fogadta a kir. pénzügyigazgatóság átiratát és hajlandó a

palota céljaira a vármegyeháza mögötti régi laktanyák egy részét megfelelő ellenszolgáltatásért átengedni, felhatalmazta a város polgármesterét, hogy ez ügyben Popp György miniszteri tanácsossal lépjen érintkezésbe.

Elintéztett a közgyűlés még több kivésbbé fontos ügyet. A törvényhatóság a 123 pontból álló tárgysorozatot kellő alaposággal megvitatta, két napig tárgyalta le.

A június 28-iki nagy gyermekünnep.

Serény munkával folynak az előkészületek az orsz. gyermekvédő liga javára rendezendő június 28-iki nagy gyermekünnepre. Amint a jelek mutatják, ilyen nagyszabású népmulatság még nem volt városunkban. Az ünnepség rendezésébe az egész helybeli társadalom van belevonva. Ezernél több a rendező bizottság tagjainak száma. Minden helybeli egyesületnek cselekvő szerepe lesz a gyermekünnepen.

A rendező bizottság névsorának összeállításával most készült el a végrehajtó bizottság. Ezt legközelebbi számunkban fogjuk közölni. A nagyszabású programból néhány kiemelkedő részletet a vasárnap falragaszok közöltek. Ezek közül részletesebben ismertetetünk már egynehány pontot.

Reggel fél 9 órakor a város egész tanulói fűsége felvonul s hazafias dalok éneklésével hívja fel a lakosság figyelmét az ünnepségre.

Délután 3 órakor kezdődik a tulajdonképeni ünnepség a városi parkban, melyben 20 filléres belépti jegyekkel lehet bejutni.

A parkban a legváltozatosabb szórakozási alkalmazhatóságokról lesz gondoskodva.

Érdekes programponja lesz a parkbeli mulatságnak a tenni-sz pályán felállítandó színpadon tartandó *kabaret*. 20 kabaretszám lesz. Felőránként lesz egy-egy új előadás mindenkor más programmal. Városunk legkiválóbb kabaretistái fognak szerepelni. A kabaretszámok mind válogatott, tréfás, bohókás jelenetek.

Kimagasló programponja a népmulatságnak a háromféle *szépségverseny*. Lesz gyermek-, hajadon és asszony szépségverseny. Az anyák már most versenyeznek azért, hogy kinek a gyermeke hozza el az első díjat. E plebiscitum fogja eldönteni azt, ki a legszebb gyermek, a legbájosabb hajadon és a legelragadóbb asszony a városban. A versenyben nevezés, jelölés nem lesz. Midenkire, akár jelen van, akár nincs, lehet szavazni. A szavazás háromféle szavazólappal fog történni: vörös szavazólapon asszonyokra, fehér szavazólapon gyermekekre, zöld szavazólapon hajadonokra történik a szavazás. E színekben bizonyos jelképség is van. A fehér az ártatlanság, a zöld a reménység és a vörös a lángoló szerelem színe. A legtöbb szavazatot nyerők diszoklevelet kapnak.

A zombori nőtisztviselők „*Illatos posta*” rendezésével vesznek részt. E nagy postaforgalmat Mercur e derék leány serege bonyolítja le. Élővirággal felszerelt levelezőlapokat fognak árusítani darabját 10 filléren. Tetszése szerint írhat bárki bárkinek s ha szíve érzelmeit előszóval el nem mondhatja, az illatos posta bájos postásai útján küldi levélben üzenetét. Igen kedves mulatságnak ígérkezik.

A zombori leányegyesület — mint értesülünk — kiveszi részét a derék munkából. A szépségverseny szavazó-lapjainak árusítása reájuk vár, mint leginkább érdekeltekre.

Mintegy 80 viruló leányból álló sereg ostromolja majd a közönséget a szépségverseny díjáért és babérjáért. Hogy milyen szerepe lesz még a leányszakosztálynak, azt a legközelebbi napokban tartandó külön értekezleten fogja e szakosztály megállapítani.

A tréfás sportversenyek, a zsákfutás, tojásfutás, szamaragolás stb. kiapadhatatlan forrása lesz a legváltozatosabb kacagató szórakozásoknak.

A helybeli „Akarat” Good Templar páholy alkoholmentes itüto italokkal fogja egy külön sátorban a közönséget felüdíteni, aminek bizonyára nagy kelendősege lesz a nyári melegben.

Emellett azonban gondoskodva lesz az alkoholtól nem idegenkedő nagyobb számú közönség itallal és étellel való ellátásáról is laicikonyhákban, sör és borsarnokokban, pezsgős pavillonban.

A gyermekek szórakozásáról paprika janesival, körhintával (Ringelspiel), bábszínházzal stb. különféle gyermekmulattató alkalmazhatóságokkal lesz gondoskodva.

Se szeri, se száma ama sok, változatos szórakozásnak, amit ez a gyermekünnep nyújtani fog. Ujabb ismertetést legközelebbi számunkban hozunk.

A Bács Bodrog megyei Irodalmi Társaság vándor-ülése.

A történelmi nevezetességű ősrégi Bács, az ujabb időben kezd az oly sokáig tartó feledés homályából kiemelkedni. A Bács Bodrog megyei Irodalmi Társaság IX. felolvasó s egyszersmind I. vándor-ülésével is hozzá járult ahhoz, hogy bebizonyítsa, hogy nem is olyan utolsó hely ez a mi kedves kis Bácsunk. sőt ez alkalommal a legelső, hisz itt tartotta az Irodalmi Társaság legelső vándor-ülését.

Pünkösöd másnapját tüzték ki az ülés megtartására, azt a szép napot, midőn a lélek, mint a társulat elnöke, Vértesi Károly beszédeben felemlíti, legfogékonyabb az ige befogadására.

Június hó 8-án érkezett községünkbe Vértesi Károly elnök, Latinovits Szaniszló Zombor városi tanácsossal a felolvasás megtartására. Sajnáljuk, hogy a központból nem jöttek többen ki, de méltán sajnálhatják az otthonmaradottak is; mert legalább így saját tapasztalatuk s nemcsak lapok útján ismerték volna meg a fényes sikert.

A paripási vasuti állomáson Tripolszky László, a bács megyei ármentesítő társulat nyugalmazott igazgatója, ki most a szabadkai palánkai vasutvonal építésénél Bácsban dolgozik, fogadta az érkező két vendéget.

A vasutról egyenesen Evetovics János plébánoshoz hajtottak, ki a legszivesebb vendégszeretettel fogadta a két tagtársat.

A felolvasás előtt szerény házamnál tett látogatást az elnök Latinovits s Evetovics tagtársal s innen indultunk a községházára, hol igen nagyszámú közönség várakozott az ülésre.

Nem csak az ujonan épült községháza nagy tanácsterme, de a melléktermek is telve voltak.

Tripolszky Béla községünk derék jegyzője szives szavakkal fogadott bennünket odaérkezésünkkor. Megköszönte az elnöknek, hogy a mi községünket választá ki az első vidéki felolvasásra s azt kívánta, hogy érezzék magukat érkezett vendégeink oly jól

körünkben, mint amily örömmel mi elvartuk őket.

Elnök pár szóval viszonzva a szíves szavakat, megnyitá elnöki felolvasásával az ülést.

Szép szavakkal emlékezik meg az irodalmi társaság céljáról s bebizonyítja, hogy a mai reális világban is vannak még számosan, kik az idealizmus harcosai. Éljen s taps között átadja a felolvasói széklet nekem. Maga magáról kritikát mondani minden embernek igen nehéz s így e nehézséggel én sem merek megküzdeni s csak annyit említek fel, hogy „Modell” című novellám felolvasásakor néhányak szemében felcsillámló könnyesepp nagyobb elismerés volt nekem bárminél, mert ebből láthattam, hogy megtaláltam a szívekhez az utat.

Utánam Latinovits Szaniszló olvasta fel saját költeményeit. Igazán kedves, behizelgő költemények voltak azok s különösen az első sorokban ülő hölgy publikumnál nagy tetzésre találtak.

Midőn azon költeményét olvasá, hol a hétbetűből álló szerelem tanulását tárja elénk, volt pár bohó kis bakfis, aki úgy bólongatta fürtös fejcskáját, mintha már ismert volna legalább is pár betűt. Igen kedves a „Fecskefészek” című költeménye is, amelynek minden sorában visszatükröződik az a rajongó szeretet, amelylyel költőnk élettársait övezi. Az éljenből neki is kijutott.

Most Evetovits plébános lépett a pódiumra, hogy „A bácsmegeyi főispánok ünnepélyes beiktatása Bácsban a török hódoltság után” című dolgozatát felolvassa. Már felépésekor tapssal fogadták a mindenki által tisztelt s szeretett lelkész. Mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgatták szaktudással kidolgozott munkájának felolvasását, melyet még megárazatokkal is megfűszerezett. Sajnálhatják a történelmi dolgok iránt érdeklődők, hogy nem élvezhették beszédét.

Latinovits Szaniszló dr. Pataj Sándor főtitkár verseinek felolvasásával fejezte be az igazán sikerült ülést.

A kedves kis versecskéket is figyelemmel s érdeklődéssel fogadta a közönség.

Az utolsó szám után Eördög plébános, a híres szónok tartott befejező beszédet; az ő beszédéről — azt hiszem — fölösleges dicséretet zengenem, hisz az ő szónoki tehetségét már ismeri vármegyénk.

Távózásunk előtt az öccsellenciája Városház Gyula dr., kalocsai érsek ur címére megírt sürgönyt felolvasá elnök a hallgatóságnak is, amely legujabb tagját az irodalmi társulatnak egyik otthonából üdvözli.

A szellemi élvezetek után, miután az óra már 1-et is rég elütötte, szívesen gondolt mindenki a közelgő banketra. De mindannak ellenére szakítottunk időt, hogy Tripolszky Béla jegyzőt lakásán üdvözölhessük.

A banket az Ozvald-féle vendéglőben folyt le s 60 személy vett rajta részt. Itt volt Szemző Károly, járásunk közkezdveltségű főbírája s az egész környék intelligenciája. Igazán a környéknek ezen uton fejezzük ki még egyszer hálás köszönetünket szíves megjelenésükért.

A banket alatt több felköszöntő hangzott el. Sorrendje a következő: 1. Evetovics plébános az elnökre. 2. Az elnök Evetovicsra. 3. Latinovics dr. Hannignéra. 4. Az elnök a közönségre. 5. Eördög plébános az elnökre. 6. Evetovics a hölgyekre. 7. Tomcsányi Latinovitsra. 8. Az elnök Eördögre. 9. Evetovics

Tripolszkyra. 10. Az elnök végre egy régi jó ismerősére, Hevessy Ilka urhölgyre.

A jó magyaros ebéd után 3-ig együtt voltunk, amikor az elnök, Latinovits, Evetovics és Tripolszky kíséretében, kocsikon elmentek a híres bácsi romok, valamint az ősi ferenc-rendi templom megtekintésére.

6 óra körül elhagytak bennünket, hogy a félnyolcai gombosi vonatot elérjék.

Mi azt hisszük, meglegedéssel távoztak, legalább is elnökünk azon szavai: „ez nem utolsó utunk Bácsba” arra engednek következtetni.

Mi tudom sokáig kellemesen fogunk visszaemlékezni a letűnt kedves napra.

Bács, 1908. június 10-én.

Dr. Hannig Györgyné.

H i r e k.

Olvasóinkhoz. Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt jövő kedden jelenik meg.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Vuits István joghallgató, zombori lakost díjtalan közigazgatási gyakornokká kinevezte és szolgálatára a zombori járási szolgabírói hivatalhoz osztotta be.

Kinevezés. A szegedi kir. tábla elnöke Csorba Sándor ujvideki törvényszéki díjtalan joggyakornokot a vezetése alatt álló kir. tábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Urnapija. Jövő esütörtökön, e hó 18-án üli a róm. kath. egyház az Urnapija ünnepét. Ez a nap az oltáriszentség ünnepe, amikor a legméltóságosabb szentséget körmenetben hordozzák körül illatos fűvekkel és virágokkal beszórt utakon a négy világtaj irányában felállítandó sátoroltárokhöz.

Óvónők kinevezése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Égi Irma, Csily Anna és Égi Aranka apatini községi kisedóvónőket az apatini állami kisedóvodához óvónökké nevezte ki.

Tavaszi papi gyűlés Zomborban. A zombori kerületi papság ma d. e. 1/2 10 órakor Meszner István, bezdani apát-plébános elnöklete alatt évi rendes tavaszi ülést tart. Ez alkalommal Fejér Gyula apát-plébános a papság tiszteletére ebédet ad.

Az urnapi istentisztelet rendje a karmelita templomban: Szerdán délután 5 órakor szentségkítétel és utána ünnepélyes papi szolozsma. Fél 7 órakor a szokásos délutáni istentisztelet. — Csütörtökön reggel 6 órakor énekes mise; 10 órakor ünnepélyes nagymise; 11 órakor csendes mise. Délután 6 órakor az urnapi körmenet.

Felolvasás. A zombori alkoholelles „Akarat” páholy sorozatos felolvasását folytatja a „Kereskedők köre”-ben. F. hó 17-én, szerdán este 1/2 9 órakor Engländer Eszti „Az alkohol és nevelés” címén tart felolvasást. — A közönség élénk érdeklődéssel kísérte eddig is a páholy buzgalmat, reméljük ezután is sűrűn fogja látogatni a felolvasásokat.

Majális. A folyó hó 9-ére hirdett róm. kath. népiskolai gyermek-majalíst, melyet a közbejött rossz idő miatt el kellett halasztani, folyó hó 17-én tartják meg. Erről a nagyközönséget tudomás és mihez tartás végett tisztelettel értesíti az igazgatóság.

Eljegyzés. Grünbaum Nándor, a Schreiber D. és Fiai budapesti cég zombori képviselője eljegyezte dr. Rónai Adolf nyugalmazott törzsorvos leányát, Ilonkát Szabadkán.

Az Ember tragédiája. Lévay Gyula szavaló művész Madách „Az Ember tragédiája” tanulmányából folyó hó 11-én Bajmokon tartott előadást. Nagy érdeklődéssel hallgatott előadását a közönség óhajára a következő napokon is folytatta.

Egyházmegyei hír. Kersch Mihály a m. kir. földművelésügyi miniszter előterjesztésére kulai plébánossá neveztetett ki.

Lövészverseny. A főgimnázium 7. és 8-ik osztályának lövészversenye Illés Béla m. kir. honvéd főhadnagy vezetése mellett folyó hó 13-án délután fél 6 órakor előkelő polgári közönség és a honvéd, valamint a közös tisztikar jelenlétében folyt le. 27 növendék lött 10—10 lövést. A 270 lövés közül 189 találat volt, ami az összlövéseknek 70%-át teszi ki. Volt tizenkét 7-es, tizenhárom 6-os és huszonhat 5-ös.

	Találattal.	Egységgel.
Az 1-ső díjat, aranyseborát Blazsevácz Pál VII. o. t. vitte el	10	42
A 2-ik díjat, a T. Sz. M. V. E. leányosztályának ezüst tinta tartóját Csuvardits Antal VII. o. t.	9	43
A 3-ik díjat, a honvéd tisztikar sétatöbóját Tóth József VIII. o. t.	9	39
A 4-ik díjat, a tanári kar ezüst irókészletét Kleiszner Károly VII. o. t.	9	35
Az 5-ik díjat, a Sport-egylet ezüst szivarka-tárcáját Szabó Mátyas VII. o. t.	9	28
A 6-ik díjat, ezüst szivarka-tárcát Gál György VII. o. t.	9	27
A 7-ik díjat, a Troubadurok sétatöbóját Horváth István VII. o. t.	8	40
A 8-ik díjat, Jelentfy főhadnagy revolverét Janossy Károly VII. o. t.	8	34
A 9-ik díjat, egy ezüst ivópoharat Klein Ármin VII. o. t.	8	32
A 10-ik díjat, egy ezüst képkeretet Kühn Ádám VIII. o. t.	8	28

Weidinger Frigyes ezüst asztali óráját Horváth István VII. o. t. mint legtöbb 6-os és 7-es lövő nyerte el.

Értesítés. A zombori izraelita iskola-szék f. évi május hó 28-án egy üdvös határozatot hozott, mely már több év óta foglalkoztatja a tanügyi köröket, amennyiben iskolájában a divó zárvizsgákat — nem lévén egyebek, mint valódi torturák a gyermekekre nézve — eltörölte és helyébe egy sokkal célszerűbb évről ünnepély megtartását rendelte el. E határozat értelmében a folyó tanév záró ünnepélye f. hó 21-én délelőtt 10 és fél órakor az iskola kerti helyiségében tartatik meg, melyen a mélyen tisztelt szülők és tanügybarátok minél számbanban megjelenni szíveskedjenek.

Közgyűlés. A zombori ker. munkásbiztosító pénztár I. évi rendes közgyűlését jun. 18-án d. e. 10 órakor (határozatképtelenség esetén június 21-én d. e. 10 órakor tekintet nélkül a megjelentek számára) a zombori ált. ipartestület székházának nagytermében tartja meg, melyre a megválasztott közgyűlési küldöttek ezuton is meghívotnak. — Az 1907. július 1-től december 31-iki mérleg: Vagyon: 13820.05 K. Teher: 13205.93 K. Egyenleg: 614.12 K. — Tagsági forgalom: Taglétszám 1906. december 31-én: 3147 férfi, 191 nő, összesen 3338. Az 1907. év folyamán beléptek: 3815 férfi, 378 nő, összesen 4193; kiléptek: 3075 férfi, 271 nő, összesen 3346; meghaltak: 20 férfi, összesen 20. Taglétszám 1907. december 31-én: 3867 férfi, 298 nő, összesen 4165.

Arató munkások. Zombor város tanácsa ez uton is értesíti az összes helybeli földbirtokosokat, hogy — a mennyiben az aratás folyamán szerződéseszező munkások pótlására szükségük lenne — ez irányu kérelmükkel Latinovits Szaniszló tanácsnok, törvényhatósági munkásközvetítőhöz fordulhatnak, kinek köteleességévé tétetett, hogy ez irányban a munkaadóknak szükségleteit hatósági közbenjárással kielégítse. A hatóság részéről azonban csak azok a birtokosok részesülhetnek támogatásban, akik a hatóság közbejöttével kötötték meg az aratási szerződéseket.

Pacher Gizella meghalt. Lapunk mult számában megemlékeztünk, hogy Pacher Gizella átrándult Szabadkára s több bevásárlást eszközölt. A bevásárlások után kiment a temetőbe s az atyja sírján hosszú ideig imádkozott, majd elvette revolverét s öngyilkossági kísérletet követett el. Pacher Gizellát akkor eszméletlen állapotban beszállították a kórházba. A szerencsétlen leány két napi haláltusa után kiszenvedett.

Egyházmegyei közgyűlés. A bácsi ág. ev. egyházmegye ez évi rendes közgyűlését június 24-én d. e. 9 órakor Ujvidéken tartja.

Eljegyzés. Katz Ignác derventi kereskedő eljegyezte özv. Wortmann Antalné sziváci kereskedő leányát, Etuskát.

Nyugtázás. A f. hó 7-én megtartott ifjúsági tornaverseny költségei fedezésére Szondy István és Klemm Gyula urak adományokat gyűjtöttek. — Az adományozók nevei: Szondy István 1 kor., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill., Szabó József 1 kor., D. Dékány 60 fill., dr. Sándor 1 kor., dr. Grüner 1 kor., Karsay Elemér 40 fill., Jelich Mihály 1 kor., Arnold Sándor 50 fill., Csordás György 20 fill., dr. N. N. 25 fill., dr. Nikolics György 1 kor., dr. Guttmann Zsigmond 40 fill., dr. Buják József 1 kor., Adamkovits N. 40 fill., dr. Henneberg Géza 1 kor., dr. Gombos I. 1 kor., dr. Lallosevits J. 1 kor., dr. Bruck Armin 1 kor., dr. Mayer N. 1 kor., dr. Gál Rezső 1 kor., dr. Zátányi D. 1 kor., dr. Pastrovits J. 1 kor., dr. Poór B. 1 kor., Falcione L. 1 kor., dr. Kiss Dezső 1 kor., Tarczai Dezső 1 kor., Schlieszer S. 1 kor., dr. Birvalszy Gy. 1 kor., Klemm Gy. 1 kor., Raisz Lajos 1 kor., dr. Pataj S. 1 kor., dr. Falcione Árpád 5 kor., dr. Jovanovits J. 1 kor., dr. Weszelovszky N. 1 kor., Arató Andor 1 kor., dr. Bauer J. 1 kor., Husveth István 20 fill., Czetti Dezső 1 kor., Fernbach Károly 50 kor., Falcione L. 1 kor., Walient N. 30 fill., dr. Matzitz Gyula 20 fill., Butkovits Antal 40 fill., dr. Molnar Károly 1 kor. és Bárány W. 1 kor. — Fogadják a nemesszívű adakozók ezért — különösen pedig Szondy István és Klemm Gyula urak szíves faradozásukért az ifjúság hálás köszönetét.

Véres harc Csurogon. Csurogi levelezőnk írja: A bekés falu-i életet nagy háboruskodás és véres kimenetelű harc zavarta meg Csurogon. Szerdán két régi haragos találkoztak össze. Ifj. Sugin Gyókö és Vászilyev Lyubó. A szóbeli fegyverekből, egymás szidalmazásából kifogyva, hajbakapott a két ember, miközben Sugin bieskát rántott és ellenfelét hasba szurta. A dühös ember bieskája Vászilyevnek annyira fölhasította a hasát, hogy rögtön kifordult a bele és összeesett. A nagy esete-pátére összefutott a fél utca, köztük a megszurtt Vászilyevnek a felesége és nagy leánya, akik látva vérben fetregő atyjukat, rárohantak Sugin Gyókóra és azt a nézők segítségével úgy ellineselték, hogy az agyba-főbe vert ember is a földön hevert. Az előhívott orvos előbb Vászilyevnek kifordult beleit hozta rendbe és varrta össze sebeit, azután a másikat kötözte be és mindkettőt haza szállította. Vászilyev állapota életveszélyes, de az asszonyok által megvert Sugin is jó ideig hordja a esatározás nyomait.

Szivenszurta a vejét. Jánoshalma községből véres családi tragédia híre jelentik. Rajesics Mojzes ottani gazda állandó viszálykodásban élt a vejével, Huések Józseffel. Pénteken ismét beállított az öreg Rajesics vejéhez és visszakérte tőle azokat az agyнемűket, amelyeket leányának adott. A vődurnván adta apósa tudtára, hogy nem hajlandó megvárni az agyнемűektől, mire Rajesics kabátja alól egy nagy konyhakést rántott elő és azt markolatig döfte Huések szívébe. A szerencsétlen ember hang nélkül, holtan rogyott össze. A kés pengéje a szívet egészen keresztüljárta, úgy hogy rögtön beállt a halál. A veregző após rémtette óriási izgalmat keltett a községben.

Agyonforrázott gyermek. Balaska Istvánnak másfél éves Mihály nevű fiacskája anyja körül forgolódott, mikor az főzött. Egy észrevétlen pillanatban a kis fiúcska a forró tésztalevél tele tálhoz jutott és a szerencsétlen gyermek valamiben megbottolt és belezuhan a forró tésztalevélbe. A leforrázott kicsikét félholtan szabadították ki a tálból és oly súlyos égési sebeket kapott, hogy pár napra rá bele is halt. A gondatlan szülők ellen megindították az eljárást.

Jégeső Zentán. Zentán és környékén a múlt héten sűrű jégeső volt, mely a vetésekben nagy kárt okozott.

Itt a vörös, ott a vörös. Lukács Fülöp aradi vendéglős rulettbankot akar létesíteni az aradi városligetben, amire engedélyt kért Arad város hatóságától. Kérvényében elmondja, hogy a bank először kis alapon létesülne s hátramögött egy vagyonos pénzember állana. A vendéglős teljesen átalakítja a vendéglő mostani épületét, annak környékét parkiroztatja s annak közepén az új épületet, amelyben a játéktérmetek, a büffeket és az olvasó-termetek, szalonokat helyezik el, köből építetteti és a városligetet gyönyörű angol kertté alakítja át. Addig, míg a rulettbank csak kis alapon működik és míg a befektetett tőkét nem növelik, a vállalat havonként 2000 kor. díjat fizet Arad városának. A bank kiterjesztésével azonban, ami egy-két évvel az engedélyezés után bizonyosan bekövetkezik, ez az összeg kétszeresére vagy háromszorosára emelkedne. Aradon kíváncsian várják, vajjon megadja-e a hatóság az engedélyt. — Mi is.

Verseny csikó és vicinális között. Folyó hó 11-én egy érdekes jelenetnek voltak a baja-zombori vonat utasai szemtanúi. Amikor a vonat a garai állomásról „dübörögve” kifutott, kint a nyílt pályán hozzá csatlakozott egy csikó és esőkönnyösen a vonat mellett futott. A mozdonyvezető neki eresztette a gőzt és gyorsaságra ösztökélte a cammogáshoz szokott vasparipáját. De hiába. A csikó hol a vonat előtt, hol meg mellette volt. Így ment ez jó ideig. Egyszerre csak neki iramodott a csikó és előre futott. Vagy tíz perc múlva érkezett a vonat a vasküti váltóórházhoz. A versenyző csikó ott állt és kipihente a neki éppen nem fárasztó versenyt és barátságosan üdvözölte legyőzött ellenfelét — a vicinált.

Gondatlanságáldozata. Sokszor előfordul a mindennapi életben az az egyszerű eset, hogy napszámos szülők felügyelet nélkül hagyják gyermekeiket otthonukban, mialatt kezük munkájával a betevő falatot keresik meg. Ilyenkor odahaza könnyen és rendszeren szerencsétlenség történik. Okulhatott volna már minden apa és anya a számtalan példából, melyek több óvatosságra intenek. Csütörtökön reggel 6 óra tájban Ujvidéken Kuppis százados szöllőjében a vincellér-ház szobája belül meggyulladt. A vincellér pár 15 pernyi távolságban más szőlőben dolgozott. Csecsemő gyermeküket otthon hagyták a lakásban. A szomszédok a tüzet későn vették észre, mikor a füst kitört. Rosszát sejtve es tudva, hogy a vincellérek, ha távol vannak, rendszeren pályás gyermekükre reá szokták zárni a szoba ajtaját, elősiettek, az ajtót feltörték. Akkor látták, hogy tűz emészt a ház belsejét. A csecsemő leánykát, akit a füst megfojtott, halva találták.

A vándorló pénzek. Erdélyi Márton szabadkai lakos 1907. év februárjában panaszt tett a szabadkai rendőrségen, hogy két darab Szabadkai Takarékpénztár és zálogházi r.-t. betétkönyvét, melyek közül az egyik 700, a másik pedig 400 korona betétet tartalmazott, ismeretlen tettesek lakásáról ellopták. A szabadkai rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást, de a tettest elfogni eddig nem sikerült. Pénteken a Szabadkai Takarékpénztár és zálogház r.-t. a Szegedi Bank-gyűlésétől megkapta a 700 koronás betéti könyvet egy fölszólító levél kíséretében, hogy a betéti könyv értékét a szegedi banknak küldje el. A takarékpénztár értesítésére a szabadkai rendőrség a megkerült könyvet lefoglalta és a benyújtó személynek kinyomozása végett megkereste a szegedi rendőrséget.

Alapszabály jóváhagyás. A m. kir. belügyminiszter az ujvidéki róm. kath. könyvtáregylet, valamint a monostorszegi betegsegélyző és temetkezési egylet alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

TANÜGY.

A r. kath. iskolák vizsgarendje.

a) **A zárdában:** Június 16-án délután fél 6 órakor a polgári leányiskola I—IV. osztályának tornavizsgálata a zárdaintézet II. házának udvarában; kedvezőtlen időjárás esetén az I. ház nagytermében, melyre az összes iskolaszéki tagok hivatalosak.

Június 20-án délelőtt 8 órakor a zárdaiskola I. osztályában dr. Mayer Nándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 20-án délután 3 órakor az elemi iskola II. osztályában Henneberg Sándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 22-én délelőtt fél 8 órakor hittani vizsga az elemi iskola I—VI. osztályában Szláv Elemér iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 22-én délután 3 órakor a polgári iskola I—IV. osztályában Sztrilich Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 23-án délelőtt 8 órakor az elemi iskola III. osztályában Ugry Mihály iskolaszéki tag és délután 3 órakor a IV. osztályában Henneberg Sándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 24-én délelőtt 8 órakor az elemi iskola V—VI. osztályában Szláv Elemér iskolaszéki tag és délután 3 órakor a polgári iskola I-ső osztályában dr. Buják József iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 25-én délelőtt 8 órakor a polgári iskola II. osztályában dr. Thurszky Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor a polgári iskola III. osztályában Henneberg Sándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 26-án délelőtt 8 órakor a polgári iskola IV. osztályában dr. Falcione Nándor iskolaszéki tag jelenlétében; délután fél 6 órakor a kisdudóvíz vizsgálata a zárdaintézet II. házának udvarában, kedvezőtlen időjárás esetén az I-ső ház nagytermében.

b) **A központi fiúiskolában:** Június 19-én délután 3 órakor a központi fiúiskola IV. b) osztályában dr. Buják József iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 22-én délelőtt fél 8 órakor „Veni Sancte” utáni hittani vizsgát az I—IV. osztályában Vértesi Károly iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 24-én délelőtt 8 órakor az I-ső a), fél 10 órakor az I-ső b) osztályban Szuppek Gyula iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor a II. a), fél 5 órakor II. b) osztályban Szláv Péter iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 25-én délelőtt 8 órakor a III. a) osztályban Szláv Péter iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor a III. b) osztályban dr. Mayer Nándor iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 26-án délelőtt 8 órakor a IV. a) osztályban Sztrilich Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében; délután 3 órakor az V. és VI. osztályban Vértesi Károly iskolaszéki tag jelenlétében.

c) **A külvárosi iskolákban:** Június 22-én délután 2 órakor hittani vizsga a szelencsei iskolában, fél 4 órakor a bánáti iskolában dr. Thurszky Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 23-án délelőtt 8 órakor a szelencsei leányiskolában, fél 10 órakor a szelencsei fiúiskolában Szuppek Gyula iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 23-án délután 3 órakor a bánáti leányiskolában, fél 5 órakor a bánáti fiúiskolában Szláv Péter iskolaszéki tag jelenlétében.

d) **A tanyai iskolákban:** Junius 20-án délelőtt fél 9 órakor a gradinai iskolában, délután 2 órakor a csataljai, fél 4 órakor a bajai uton levő tanyai iskolában Sztrilich Zsigmond iskolaszéki tag jelenlétében.

A magánvizsgálatok június 27-én délelőtt 9 órakor, az ünnepi évzáró Te Deum június 28-án délelőtt 8 órakor lesz.

A tanulók beírása az 1908/1909. tanévre az összes városi iskolákban 1908. évi szeptember 1. és 2. napjain, az ismétlődő iskolában pedig 6—15-ig terjedő időben mindenkor 8—12 óráig történik, míg a tanyai iskolákban a beiratkozás folyó évi október hó 1-én kezdődik.

Az új tanév szeptember hó 3-án reggeli fél 8 órakor „Veni Sancte“-val veszi kezdetét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elítélt rendőr. Jung Jakab volt ujsziváci községi rendőr felett a mult héten ítélték a zombori kir. törvényszék lopás vétsége miatt és 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Mikor a tamburás mulat. Ez év március hó 29-én Krecsmán János bácsmadarasi koreszmájában vig élet volt. A falu legénysége mulatott a koreszmában. A mulatozók közé egyszer csak beállított Hornyák Antal tamburás, aki már alaposan felöntött a garatra s alig állt a lábán. A legényeket boszantotta a részeg ember megjelenése, aki mindenképen beléjük akart kötni. Torma József végre meguntta Hornyák boszantásait s ki akarta a koreszmából vezetni, a tamburás azonban kirántotta zsebéből a revolverét és azzal hadakozni kezdett. A revolver eközben elsült s Torma a golyótól találva összerogyott és április 10-én a szenvedett sérülés következtében meghalt. A mult csütörtökön ítélték Hornyák Antal felett a szabadkai kir. törvényszék mint esküdttörvényszék és gondatlanságból okozott emberölés büntetése miatt öt havi fegyházra ítélte.

Testvérgyilkosság az apai házban. Lapunkban megemlékeztünk annak idején, hogy Raffai György 42 éves bajaszállási földmives április 4-én Melykutra ment, hogy betegen fekvő édesatyját meglátogassa. Az uton, melyet gyalogosan tett meg, többször betért az utszéli koreszmákba és mindegyikben bort ivott, úgy, hogy már ittasan ért a községbe. Melykutra érve, azonnal atyja látogatására sietett, de alig váltott egy pár szót beteg atyjával, sietett Hauer Mayer szomszédos koreszmájába és ott tovább ivott. Otthon jó ideig vártak a vendégesaládtag visszatérére, majd atyja küldték testvéröcsését, Mátyást, hogy hívja haza. Az idősebb Raffai azonban nem akart megválni az italtól és öcsését is ott marasztalta. Így azután kettesben iddógtak egészen déli fél 1 óráig s ekkor mentek haza ebédre. Már a koreszmában civakodás kezdődött a két testvér között, mert nem tudtak megegyezni valami újabb örökségük szétosztásán. A vita otthon is folytatódott, még pedig mindig hevesebben, mert a már teljesen ittas idősebbik testvér semmi áron sem akart engedni meggyőződéséből. Végre mikor már szóval nem bírta öcsését az ő véleményére téríteni, a feldühödött ember előrántotta bicskáját és nyakszirtén szurta mellette ülő testvéröcsését. A szurás elvágta az ütőeret és a szerencsétlen ember néhány perc alatt elvérzett. A testvérgyilkos Raffai bűnyűjét pénteken tárgyalta a szabadkai esküdttörvényszék. A bizonyító eljárás befejezése után az esküdtek Raffait három évi börtönbüntetésre ítélte.

Gyujtogató kisleány. Piszarov Lyuhomir adai kereskedőnél szolgált Németh Róza 13 éves cselédleány. A mult év októberében a kis leány 6 koronát lopott el a gazdájától, de észrevették és megdorgálták. A cseléd erre boszúból október 16-án reggel csóvát dobott az udvaron álló szénaboglyába, de mivel terve nem sikerült, este ismét megismételte. A tüzet eloltották, de a gazda

tervszerűséget látva az esetben, öröket fogadott fel. 17-én, mikor az örök épen a koreszmában voltak, hirtelen kigyulladt a boglya és a mellette levő felszerrel együtt elégett. A nyomozás kiderítette, hogy a gyujtogató Németh Róza volt, aki beismerte tettét, de mentségül azt hozta fel, hogy öt erre a tette 6 koronáért felbérelték. Kiderült azonban, hogy mindebből egy szó sem igaz. A szabadkai esküdttörvényszék pénteken ítélték a gyujtogató leány felett s a hozott verdikt alapján a törvényszék felmentette.

Véres bál éjszaka. Nagybaracs-kán folyó évi március 11-én bál volt Dóra Albert házában. Erre a bálra elment Pócs József odavaló lakos is, ki ott összeveszett egy Aladics Imre nevű notórius verekedővel. Aladics eleinte csak szitkozódott, de mikor látta, hogy Pócs nem sokat hederít a kiabálására, elővette a bicskáját és avval lapockán szurta Pócsot. A sérülés oly súlyos volt, hogy a szerencsétlen ember még aznap meghalt. A szabadkai esküdttörvényszék Aladicsot halálközvetlen testi sértés büntetésében mondotta ki bűnösnek s 6 évi fegyházra ítélte.

HIRDETÉSEK.

ZOMBORI DEÁK OTTHON.

A következő tanévre felvétetnek gimnáziumi és felső kereskedelmi iskolai növendékek **korlatolt számban.**

Az intézetben egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár gyakorolja a tanulmányi felügyeletet.

Havi teljes ellátás 45 korona.

Pedagógusok gyermekei kedvezményes árban részesülnek.

Prospektussal készséggel szolgál

a Deák Otthon Igazgatósága.

18/1908. szám.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy ezen község határában folyó évi május hó 21-én (Sári pusztán kárban talált) felfogott egy drb magyar fajú kb. 10 éves s 80 azaz nyolcvan koronára becsült jegytelen fehérszörű tehén mint gazdátlan jószág **folyó évi június hó 22-én délelőtti 9 órakor** a helybeli község-házánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzért, esetleg becsáron alul is el fog adatni.

Órszállás község elöljáróságának 1908. június hó 14-én tartott üléséből.

Neszmirák Mátyás, Brenner Antal,
jegyző. bíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Automobil.

Egy használt 4 üléses
automobil teljes felsze-
reléssel **eladó.**

Bővebbet

DOLENCITS JÓZSEF

puskaműves Zombor.

3-3

lakások,

lépcsőházi szobák, villa és
nyári lakások. Üzlethelyisé-
gek, gyári, ipari és keres-

kedelmi célra nyilvántartási
osztálya. **Házak, telkek, villák**
vételre, eladásra, bérletre.

Üzletek adás-vétele. Jelzálog-
o kölcsönök I., II. helyre. o

Állások mindenkinek ingyen.

o o Válaszbélyeg. o o

Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,

Budapest, V., Mértég-u. 2.

50-25

„Blickensderfer“

eredeti amerikai

írógép,

azonnal látható írással.

Tiszta acél- Gyönyörű Az írógépek
szerkezet. szép írással. legolcsóbbja.

149-30-5 Ára:

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellek a legolcsóbb árakban szállítanak

Amerikai irodai butorok mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!

Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képvislet Bács-Bodrog megye részére

Teltsch Gáspár,
műszer- és látszerész Zomborban.

10-5
Ujsóvén eladó
 egy remekül berendezett
MOTOROS HENGERMALOM.
 Ajánlatok: „Motormalom”
 címen Ujsóvéra küldendők.
Ügynökök díjaztatnak.

Üzlet áthelyezés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

üzletemet

Zrinyi-utca 8. számú saját házamba helyeztem át. Kérem a n. é. közönség szives további jóindulatu támogatását.

Tisztelettel 5-3

DOLENCITS JÓZSEF
 puskaműves Zombor.

376 szám.
 bv. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék és járásbíróság 1907. Sp. III 1207. j. b. 14878. és 14877. tiszéki számú végzése által dr. Mayer Nándor zombori ügyvéd által képviselt Militicsi takarékos és segélyszövetkezet javára Glasel Adolf budapesti lakos ellen 500 kor., 1200 és 1800 kor. tőke, és pedig 3000 kor. után 1907. október 15. től járó 6% és 500 kor. után 1907. évi június hó 12. ik napjától számítható 5% kamatai és eddig összesen 281 kor. 08 fl. perkötség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 5000 koronára becsült 50 drb Bács-Bodrog vármegyei helyi érdekű vasutak részvényszerűségeinek részvényei az összes szelvényekkel együtt, stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1908. V. 65/6. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a militicsi községben leendő eszközölésére 1908-ik évi június hó 27. ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Hódságon, 1908. évi június hó 10-én.

Vacsy János,
 kir. bír. végrehajtó.

19941. szám.
 alisp. 1908.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur, folyó évi április hó 10-én 18933/I. c. 1908. szám alatt kelt intézkedéssel, az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. cikkel engedélyezett hitel terhére kiépítendő *apatin—gombosi törvényhatósági közut 4454—14200 km. szakasza építési munkálatainak* végrehajtását engedélyezvén — ezen munkálatok kivitelének biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen utépitkezésnél a következő munkálatok fognak vállalati uton biztosítottatni:

- a) a földmunka,
- b) a terméskő, zúzott kavics, kötő és fedőanyag termelése, vasutt, vagy vízi szállítása és ki- illetve lerakása, az uttestre való klfuvarozása, a kőpálya előállítás (utszekerény kiemelés, alapkővezés, kavicssterítés és padkarendezés), valamint a lejárók burkolása;
- c) betoncső átvezetések építése,
- d) kerékvetők felállítás.

Ajánlatok ezen összes munkálatokra együttesen teendők; munkanemenként külön-külön tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

2. A munka teljesítésének határideje: a munkaátadás napjától számított 30 hét, mely időbe a november hó 1-től március hó 1-éig terjedő téli időszak nem számítatik.

3. Az ajánlatok egységárgakkal teendők, százalékos árendeményt, vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak érdemleges tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirással látandó el:

„Bács-Bodrog vármegye alispánjának

Zombor.

Ajánlat a 19941/alisp. 1908. számú versenyárgyalási hirdetésben az *apatin—gombosi törvényhatósági közut 4454—14200 km. szakaszára vonatkozólag kiirt utépitési munkálatokra.*“

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és a vonatkozó részletes feltételek 22. §-ában körülírt minőségű kővekkel tehető ajánlat. Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 drb minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. József műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melybe az egységárgak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és az pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok (terméskő, kavics, zuzalék) szállítására vonatkozólag a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási utépitkezések kőanyagaira érvényben levő viteldij kedvezmény vállalkozónak is biztosítottatik, azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakománnyal terhelt zárt vonatokban szállítandók.

Ezen körülmény ajánlattevők által a kőanyagok egységárgainak felajánlásánál figyelembe veendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1908. évi július hó 20-ik (hétfő) napjának délutáni 5 órájáig adandók be. A később érkezettek nem vétetnek figyelembe.

5. Bántapénzül készpénzben, vagy biztosítékképpen értékpapirokban az ajánlati költségvetés végösszegének 5%-a legkésőbb 1908. évi július hó 20-ik (hétfő) napjának déli 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással Bács-Bodrog vármegye területén levő valamely kir. adóhivatalnál teendő le.

A letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

6. A versenyárgyalás a vármegye székházának első emeleti kistermében 1908. évi július hó 21-ik (kedd) napján d. e. 9 órakor fog megtartatni. — Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek és tervek, valamint az ajánlat és az ajánlati költségvetés mintája a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház, II. emelet) szerezhető be.

8. Ajánlattevők ajánlataikkal az odaitélés iránt hozandó végérvényes döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

10. A munkálat elnyerője annak teljesítéséhez hazai és pedig elsősorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálatokhoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipar révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. A munkálat odaitélése iránt végérvényesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur fog dönteni, ki is a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

Zombor, 1908. évi június hó 13-án.

VOJNITS s. k.,
alispán.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBN

Bittermann Nándor és Fia

☒☒ kő- és könyvnyomdája ☒☒

ZOMBORBAN,

☒☒ a vármegye palotájában. ☒☒

Megrendelések a legrövidebb
ő idő alatt szállítatnak. ő

*

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

*

Könyvkötői munkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron
szállítatnak.

*

☒☒ Községi nyomtatványokból ☒☒

☒☒ nagy raktár. ☒☒

*

60-33

Telefonszám: 18.

Házeladás.

Felsőváros Rókus-utca 19.
sz. alatt 3 utcai és 2 udvari
szoba, 3 konyha, 3 fafélszer,
nagy pince, nagy kert jó
feltételek mellett eladó.

Stvrteczy Mihály.

Hirdetmény.

Bérlőknek, szállítóknak és egyéb
vállalkozóknak, törvényhatósá-
gokhoz, kir. kincstárhoz és ma-
gánvállalatokhoz leteendő óva-
dékok céljára kölcsön ad a

Sztanisicsi Takarékpénztár

rövidebb és hosszabb időtar-
tamra is, mérsékelt kölcsöndij
mellett óvadékképes

értékpapirokat.

Érdeklődők bővebb felvilágosi-
tásért forduljanak Őrszállásra

A SZTANISICSI TAKARÉKPÉNZTÁR

2-2 **IGAZGATÓSÁGÁHOZ.**

Birtokeladás folytán egy tel-
jesen jókarban levő eséplő-
garnitúra eladó.

Rohonczy Gida

3-2 uradalma Törökbecse.

* **!! Villanyos csillárok. Disműárúk chinaezüstből. !!** *

10-6

Gyermekkoscsik! **Gyermekjátékok!**

Férfingek, napernyők, nyakkendők, csipkék,
harisnyák, keztyűk, övek,
valamint összes cikkeink
☒☒ még csak rövid ideig
mélyen leszállított áron!

☒☒ Férfikalapok és valódi panamák
óriási választékban, rendkívül olcsón!!
Porcellán edény beszerzési áron alul kiárúsítatik!

Goldfahn Sándor és fia,
ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca, a különlegességi tőzsde mellett.

* **!!! Grammophonok. 0 0 0 Utazó bőröndök. !!!** *

Van szerencsém a mélyen tisztelt
közönségnek, valamint régi vengé-
geimnek becses tudomására hozni,
hogy **Ujvidéken az Andrássy-utca 7.
szám alatt** levő házat és a benne
00 évtizedek óta fennálló 00

„Fehér hajó” szállodát

megvettem és azt teljesen átalakítva,
a modern igényeknek megfelelően
bocsátom a m. t. közönség rendel-
kezésére.

Kényelmes szobák.
- Figyelmes kiszolgálás.
- Mérsékelt árak.
- Feltétlen tisztaság.
- A város központján.
- Izléses italok.

Valódi pilseni sör.
20-15 Tisztelettel
ZURKOVICS GYÖRGY,
szállodás.

GOMBOS NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

*—12

==== Dús raktár mindenféle ====
jégszekrényekben (vendéglősök, mészárosok
és magánosok részére);
fürdőkádakban
és
konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészítetnek.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. Javítások olcsón és pontosan.

H I R D E T É S E K

F E L V É T E T N E K

LAPUNK KIADÓHIVATALABAN.

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye Zombor, Galamb-utca 10. sz.

Mindennemű mechanikai gépek javítóműhelye ugy-
mint: varrógépek, kerékpárok, számozó- és írógépek, gramophonok, villanyos-
csengők és minden e szakmába vágó gépek javítása
szavatosság mellett eszközöltetik.

Allandó raktár:

Varrógépekben és kerékpárokban,

valamint ezen gépek alkatrészeiben. **Külső- és belső
kerékpár-gumik**, nyergek, pumpák, csengők, francia-
kulcsok, kürtők, küllők stb.

20—18

A világhírű „Kaiser“-kerékpárok egyedüli raktára.